DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE PERSOANELOR LA EXPEDIEREA/PRIMIREA OBIECTELOR, VALORILOR, BUNURILOR, A MIJLOACELOR BĂNEȘTI, TRECUTE PESTE FRONTIERA VAMALĂ PRIN TRIMITERILE POȘTALE INTERNAȚIONALE ÎN CONDIȚIILE SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE CONTEMPORANE

Sava MAIMESCU,
dr. în drept, conf. univ.
Universitatea de Stat din Moldova

Summary
In this article the author refers to the human rights, including those of the legal entity, to send objects, values, goods from the Republic of Moldova to any country in the world through international post items, as well as to the persons' rights and duties of receiving objects, values, goods sent to the Republic of Moldova through international post items. The author also points out the legal framework on the functioning of international post, as well as the concrete list of objects, values, goods that can be accepted for being sent to their destination through the means of international post items. The author also highlights the illegalities committed when sending objects, values, goods by international post items which, in case of their discovering by the customs border, are classified as customs contraventions or, as the case may be, customs crimes, in accordance with the customs legislation of the Republic of Moldova.
Key-words: *objects, values, goods, money, Moldova's Post Office, international post means, international post items, state customs border, customs border control checkpoint, international postal dispatch, international postal receiving, international post processing, international postal institution, transportation of international postal items' content over the customs border, customs contraventions, smuggling, customs crimes, customs legislation*.

Orice stat, indiferent de metoda lui de formare sau apariție, pe lângă instituțiile statale centrale de conducere, dispune și de rețeaua instituțiilor poștale aflate pe teritoriul național al statului, care prestează serviciile poștale din numele statului pe teritoriul căruia sunt instituite și funcționează în corespundere cu legislația națională și cea internațională în domeniul atât activității poștale naționale, cât și a activității poștale internaționale. Nu face excepție în acest sens nici statul Republica Moldova, care, începând de la proclamarea independenței sale[1] și până în timpul de față, a adoptat un șir de acte legislative ce țin de formarea și activitatea instituțiilor poștale pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

La elaborarea și adoptarea legislației naționale în vigoare cu privire la poștă și la activitatea poștală înfăptuită pe teritoriul Republicii Moldova, legiuitorul nu a inclus un șir de termeni juridici specifici relevanți pentru conceptul juridic al poștei naționale, al poștei internaționale, precum și pentru efectuarea activității poștale pe întregul teritoriul Moldovei, având în vedere că aceștia sunt atât de frecvent întîlniți la practicarea activității poștale pe întregul teritoriu vamal al statului. Prin urmare, în opinia noastră, legiuitorul trebuia să includă acești termeni juridici specifici activității poștale.

Sursele lingvistice de specialitate din afara Republicii Moldova indică faptul că cuvântul „poștă", provenit din limba poloneză, care înseamnă transportarea comunicațiilor și a corespondenței dintr-o localitate în altă localitate, anume în locurile în care se află și funcționează „poșta", este o instituție publică care asigură primirea, transportul și distribuirea scrisorilor, a telegramelor, a mandatelor poștale și a coletelor[2]. Sursele enciclopedice din Republica Moldova indică că prin noțiunea de „poștă" urmează să recunoaștem o varietate de telecomunicații, o denumire uzuală a instituțiilor care se ocupă cu transportarea și distribuirea corespondenței, a coletelor și mandatelor poștale, a publicațiilor periodice, care în Moldova medievală alcătuia unitatea de măsură a distanței egală cu 22,3 km[3].

Sursele enciclopedice de specialitate din domeniul activității vamale naționale și a celei internaționale, pe lîngă termenul juridic de „Poștă", indică și alți termeni juridici întîlniți la înfăptuirea activității practice de către organele vamale din Republica Moldova, cum ar fi, spre exemplu, „trimiteri poștale internaționale", „poștă consulară", „poștă diplomatică", „conținutul trimiterilor poștale internaționale", „poștă rapidă", „poștă specială", "vagon poștal internațional", „transport poștal", „timbre poștale internaționale", „comunicații poștale internaționale" ș.a.[4], termeni care nu sunt relatați nici în legislația poștală națională, nici în legislația vamală, și nici în legislația comunicațiilor poștale din Republica Moldova, dar care, cu toate acestea, sunt frecvent întâlniți la înfăptuirea activității poștale desfășurate pe întregul teritoriu vamal al Republicii Moldova. Lipsa acestor termeni juridici specifici, necesari pentru înfăptuirea activității poștale, care ține de competența instituțiilor poștale din Republica Moldova, favorizează deseori încălcarea drepturilor și a libertăților persoanelor fizice și ale celor juridice, în cazul expedierii prin canalele trimiterilor poștale internaționale a unor mărfuri confecționate în formă de obiecte de dimensiuni mici, a obiectelor, a valorilor expediate către destinatarul care are reședința în oricare țară a lumii. Lipsa termenilor specifici în legislația în vigoare a Republicii Moldova la înfăptuirea activității poștale naționale și internaționale are o amprentă negativă și în cazurile de introducere în Republica Moldova a conținutului trimiterilor poștale internaționale, nu doar în aspectul încălcării dreptului persoanei care își are reședința în Republica Moldova de a primi de la oficiul poștal internațional corespondența, banderola, coletul sau pachetul sosit în adresa acestuia, dar și în cazurile în care aceasta este deposedată, lipsită de drepturile de proprietate

asupra mărfurilor, obiectelor, valorilor, bunurilor aflate în banderolele, coletele, pachetele sosite în Republica Moldova prin intermediul trimiterilor poștale internaționale.

Practica activității organelor vamale din Republica Moldova denotă un șir de cazuri concrete, când la expedierea și transportarea mărfurilor, obiectelor, valorilor prin canalele trimiterilor poștale internaționale către țara de reședință a destinatarului, aplicând în acest scop transportul poștal internațional de stat, inclusiv transportul poștal auto internațional din Republica Moldova, mărfurile, obiectele, valorile, fiind legal împachetate, ambalate, ștampilate și sigilate conform cerințelor înaintate pentru trimiterile poștale internaționale, fie că erau substituite cu oricare alte obiecte similare după volum și echivalente după greutate care nu aveau nici o valoare, păstrîndu-și în același timp integritatea tehnologiilor și a instrumentelor de ambalare și sigilare a pachetelor și a coletelor poștale internaționale, garantate de normele juridice internaționale aplicate la transportarea poștei internaționale.

Așa, spre exemplu, cet. Republicii Moldova V.E., cu viza de reședință în or. Bălți, Republica Moldova, fiind telefonată de către operatorul oficiului poștal orășenesc Bălți precum că are de primit un pachet poștal sosit prin poșta internațională din Turcia, s-a pornit spre oficiul poștal Bălți pentru a primi pachetul poștal trimis în adresa ei de către fiica sa A. E., care lucra de câțiva ani în Turcia. Aflîndu-se pe drum spre oficiul poștal Bălți, cet. V.E. a fost telefonată de fiica sa A. E., care i-a comunicat prin telefon că ea i-a expediat prin poșta internațională un pachet cu diferite bunuri necesare pentru mama ei și că în interiorul bunurilor din pachet este și un computer portativ (laptop), pe care mama sa V.E. urma să-l utilizeze în scopuri personale. Ajunsă la oficiul poștal central din or. Bălți, cet. V.E. s-a apropiat de funcționarul poștal I.N., a prezentat funcționarului poștal buletinul său de identitate, comunicându-i că ea a venit să primească pachetul poștal sosit prin poșta internațională din Turcia. Funcționarul poștal I.N., primind buletinul de identitate de la cet. V.E., a verificat datele sale personale din buletinul de identitate, contrapunându-le cu datele fixate pe pachetul poștal internațional sosit în Republica Moldova din Turcia, inclusiv cu datele din cartela poștală internațională, după care a rugat-o pe cet. V.E. să semneze precum că a primit pachetul de la oficiul poștal Bălți. Ulterior, V.E. a luat pachetul și a pornit spre casă. Ajunsă la domiciliu, cet. V.E. a desfăcut pachetul poștal internațional primit contra semnătură de la oficiul poștal Bălți, în care erau împachetate bunurile expediate de către fiica sa A. E. din Turcia și a început să scoată bunurile din pachetul poștal recepționat de la oficiul poștal. Ajunsă la fundul pachetului poștal, cet. V.E. a constatat un ambalaj din peliculă, puțin mai mare decât celelalte alte ambalaje cu bunuri aflate în pachetul poștal, crezînd că în ambalajul cel mai mare se află laptopul pe care i l-a expediat fiica ei A. E. din Turcia. Însă, la desfacerea ambalajului respectiv, cet. V.E. a constatat că în ambalajul cel mare în care, probabil, fiica ei A. a împachetat computerul portativ, se aflau două cărămizi găurite, de mici dimensiuni, care

după parametrii exteriori și greutate lor nu depășea parametrii, inclusiv greutatea computerului portativ expediat de către cet. A. E. din Turcia spre Republica Moldova[5].

Reieșind din analiza cazului practic indicat supra, constatăm că din pachetul poștal internațional expediat de către oficiul poștal internațional din Turcia prin canalele trimiterilor poștale internaționale spre Republica Moldova, în care a fost expediat în mod legal și computerul portativ, care de fapt era și cel mai valoros obiect aflat în pachetul poștal internațional, acesta a fost substituit și înlocuit cu două cărămizi care nu prezentau nici o valoare pentru destinatarul coletului poștal internațional – cet. V.E., care avea adresa poștală și locul de reședință în or. Bălți din Republica Moldova. Semnificativ la cazul practic relatat de noi, în speță, este că pe parcursul transportării conținutului trimiterilor poștale internaționale de la expeditor către destinatar a avut loc, s-a petrecut și s-a înfăptuit substituirea unui obiect valoros – a computerului portativ, laptop – cu un alt obiect inutil și nevaloros, două cărămizi – obiecte destinate în construcție, fapt care a fost constatat și depistat de către cet. V.E. la domiciliul ei în or. Bălți la primirea pachetului poștal internațional pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, care este, de fapt și de drept, țara de destinație a pachetului poștal internațional.

Analiza normelor juridice aplicative din cazul practic relatat ne permite să concluzionăm că cet. Republicii Moldova A.E., aflată temporar în Turcia, la muncă, a expediat prin poșta internațională a Turciei spre Republica Moldova bunurile deținute de ea cu titlul de proprietate, inclusiv computerul portativ, având încredere și siguranță deplină în poșta internațională a Turciei, precum că pachetul poștal internațional, o dată ce a fost verificat, controlat și sigilat de către autoritățile statale, inclusiv de cele vamale, va fi transportat în stare integră la destinație. Menționăm la acest capitol că autoritățile statale ale poștei internaționale din Turcia, prin faptul primirii de la cet. Moldovei A.E. a pachetului poștal și a acceptării transportării acestuia la destinație spre Republica Moldova prin trimiterile poștale internaționale au respectat prevederile Declarației Universale a Drepturilor Omului[6]. Primind de la cet. A.E. pachetul poștal, în care ea și-a împachetat bunurile personale, inclusiv computerul portativ, care îi aparțineau în totalitate cu titlu de proprietate, autoritățile statale ale poștei internaționale din Turcia, aplicînd ștampilele, parafele, specimenele și, în special, sigiliile și timbrele poștale internaționale ale Turciei, au asigurat și garantat, pe parcursul întregii căi de transportare a pachetului poștal internațional, protecția dreptului de proprietate asupra trimiterilor poștale internaționale, inclusiv a conținutului pachetului poștal internațional în cauză, garantat de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale[7].

Conform prevederilor normelor juridice internaționale stipulate în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, inclusiv a normelor juridice internaționale stipulate în Constituția Uniunii Poștale Universale[8], persoanei,

indiferent de statul în care își are reședința permanentă sau temporară, o dată ce prezintă organului poștal național al statului unele obiecte, valori, bunuri, inclusiv unele mărfuri, pentru a fi expediate în oricare altă țară din lume, iar în cazul primirii și acceptării de către organul poștal național a pachetului poștal pentru expediere internațională, i se garantează expedierea către țara de destinație și libertatea tranzitului internațional[9] prin teritoriile naționale ale statelor aflate între țara de expediere și țara de destinație a pachetului poștal aflat în trimiterile poștale internaționale. Rezultă, prin urmare, din sensul normelor juridice speciale indicate în sursele legislative internaționale, aplicabile pe teritoriul oricărui stat care a aderat la Constituția Uniunii Poștale Universale, că orice persoană, indiferent de naționalitate, gen, loc de reședință, loc de trai, credință în religie, teritoriul statului pe care se află permanent sau temporar, dispune de drepturi depline și legale de a expedia prin trimiterile poștale internaționale unele mărfuri, obiecte, valori, bunuri, cu excepția celor interzise sau a acelor restricționate, din țara în care se află permanent sau temporar în oricare altă țară a lumii.

Însăși comiterea și derularea ilegală a faptului dispariției obiectului valoros, adică a computerului portativ, din conținutul trimiterilor poștale internaționale și a substituirii ilegale a acestuia cu un oarecare alt obiect nevaloros – cărămizile destinate pentru construcții, care n-au fost expediate de către cet. A. E. spre Republica Moldova, ne permite să concluzionăm cu certitudine că acțiunile ilegale de sustragere din pachetul poștal internațional deja primit de către autoritățile statale ale poștei din Turcia pentru a fi expediat prin poșta internațională spre Republica Moldova, urmate de substituirea laptopului cu obiectele nevaloroase aflate în pachetul poștal internațional, a fost comisă fie de către angajații în serviciu de la poșta internațională din Turcia, fie că de către angajații în serviciu de la poșta internațională a Republicii Moldova. Excludem, în cazul indicat de noi, dar și în alte cazuri asemănătoare situațiilor de substituire a obiectului valoros aflat în pachetul poștal, receptat și expediat cu alte pachete în trimiterile poștale internaționale, că substituirea ar putea fi înfăptuită în statele de tranzit internațional al trimiterilor poștale internaționale, deooarece, după cum confirmă practica activității vamale internaționale, transportarea conținutului trimiterilor poștale internaționale din țara de expediere până în țara de destinație, inclusiv prin țările terțe prin care are loc propriu-zis tranzitul vamal internațional al conținutului trimiterilor poștale internaționale, se efectuează doar de către transportatorul specializat al întreprinderii poștale a statului național pe teritoriul căruia urmează a fi transportat sau se transportă conținutul trimiterilor poștale internaționale.

Constatând faptul substituirii computerului portativ cu alte obiecte nevaloroase aflate în pachetul poștal internațional, sosit prin canalele trimiterilor poștale internaționale din Turcia în Republica Moldova, funcționarii de la poșta internațională a Moldovei au considerat că a fost comis un furt obișnuit, fără a preciza unde, concret, ar fi fost posibil de a fi înfăptuite

acțiunile ilegale de substituire a computerului portativ (laptop) cu alte obiectele nevaloroase, destinate pentru construcție. Aproximativ aceiași părere a fost expusă și de către unii funcționari ai biroului vamal Chișinău care își îndeplinesc funcțiile obligaționale la postul vamal internațional „Poșta Moldovei".

Înfăptuind analiza juridică, prin prisma dreptului vamal național al Republicii Moldova, a acțiunilor ilegale comise de făptuitorii care au sustras și au substituit ilegal obiectul valoros – computerul portativ, laptopul – cu un alt obiect nevaloros – cărămizile destinate în construcție – din pachetul poștal internațional plasat pe canalele trimiterilor poștale internaționale din Turcia spre Republica Moldova, ajungem la concluzia că, la prima vedere, a fost comisă o infracțiune de sustragere a computerului ce-i aparținea cu titlul de proprietate cet. Republicii Moldova A.E. din pachetul poștal internațional care urma a fi transportat prin canalele trimiterilor internaționale din Turcia spre Republica Moldova. În situația dată, acțiunile făptuitorilor, în cazul în care, să presupunem, ar fi fost comise pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, urmau a fi calificate doar în calitate de furt, conform prevederilor art. 186 Cod penal al Republicii Moldova (CP al RM)[10].

Cercetarea complexă prin prisma aplicabilității normelor juridice vamale la înfăptuirea practicii activității vamale naționale și a celei internaționale a cazului de sustragere și substituire a computerului portativ din pachetul poștal internațional cu cărămizile destinate în construcție, acesta fiind ulterior expediat prin canalele trimiterilor poștale internaționale din Turcia spre Republica Moldova, ne determină să concluzionăm că a fost comisă nu doar o singură infracțiune – cea de furt, prevăzută de art. 186 CP al RM, ci un cumul de infracțiuni, care sunt atribuite la categoriile de infracțiuni grave și deosebit de grave prevăzute de Partea Specială a Codului Penal al Republicii Moldova[11].

Astfel, reieșind din analiza juridică a practicii activității vamale înfăptuite la trimiterile poștale internaționale, constatăm că pachetele poștale pregătite fie de persoanele fizice, fie de persoanele juridice, sunt prezentate reprezentanților poștei internaționale aflate pe teritoriul național al statului de expediere a conținutului trimiterilor poștale internaționale. Conform normelor tehnologice existente la poșta de expediere internațională, funcționarii serviciului poștal al statului sunt obligați să verifice corectitudinea și corespunderea datelor, a informațiilor incluse în lista obiectelor, valorilor, bunurilor aflate la expediere în pachetul poștal prezentat oficiului poștal spre expedierea poștală internațională. La fel, urmează a fi verificate de funcționarii poștali, inclusiv de funcționarii vamali, datele incluse în forma scrisă, de mână, în declarația vamală forma CN-22 și CN-23 asupra conținutului trimiterilor poștale internaționale aflate în banderolele poștale, în coletele poștale și pachetele poștale internaționale pe care le-a inclus persoana care intenționează să expedieze prin trimiterile poștale internaționale mărfuri, obiecte, bunuri, valori în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova. Ținem să menționăm că, conform prevederilor legislației poștale internaționale, ale legislației

poștale naționale în vigoare pe întregul teritoriu vamal al Republicii Moldova, de dreptul de a expedia, plasa, trimite banderolele, coletele, pachetele poștale pe canalele trimiterilor poștale internaționale dispun doar persoanele care la momentul expedierii, trimiterii, plasării peste frontiera vamală a statului au atins vârsta de 18 ani, sunt responsabili și dispun de calitatea deplină de exercițiu[12]. Aceleași cerințe le prevede legislația civilă și legislația poștală națională în vigoare pentru persoanele care au sosit la oficiul poștal internațional aflat pe teritoriul vamal al statului pentru a primi banderolele, coletele sau pachetele, alte bunuri, sosite în țară prin canalele trimiterilor internaționale.

Legislația poștală în vigoare a Republicii Moldova mai prevede că persoanele care nu au atins vârsta de 18 ani, nu dispun de calitatea deplină de exercițiu, nu sunt responsabili[13] de a îndeplini unele acțiuni referitoare la realizarea drepturilor acestora la primirea coletelor, banderolelor, a pachetelor sosite în adresa acestora prin canalele trimiterilor poștale internaționale din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova își pot realiza drepturile sale la primirea acestora numai prin persoanele adulte care activează în interesele lor în bază de procură valabilă pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.

Primind pachetele poștale fie de la persoanele fizice, fie de la persoanele juridice, funcționarii postului poștal național urmează să pregătească banderola poștală, coletul sau pachetul poștal pentru expedierea cuvenită în afara teritoriului vamal al statului, către țara pe teritoriul căreia se află destinatarul coletului sau al pachetului poștal internațional. În scopul asigurării integrității și inviolabilității pachetului poștal internațional primit de la persoana fizică sau de la persoana juridică pentru a-l expedia în țara de destinație, funcționarii postului poștal internațional urmează ca, după verificarea și cântărirea pachetului poștal internațional, să-l învelească, să-l ambaleze și să-i aplice mecanismul și tehnologiile de sigilare prevăzute de actele juridice normative de caracter intern aplicate la sigilarea banderolelor, a coletelor, a pachetelor poștale naționale[14] plasate către țara de destinație prin canalele trimiterilor poștale internaționale.

Aplicând mecanismul de sigilare și tehnologiile, dar și instrumentele de sigilare asupra banderolelor poștale internaționale, asupra coletelor poștale și asupra pachetelor poștale internaționale, funcționarii serviciului poștal al statului, îndeosebi funcționarii serviciului poștal special „Poșta internațională a Moldovei" le atribuie, în opinia noastră, încăperilor coletelor poștale internaționale, inclusiv încăperilor pachetelor poștale internaționale, statutul juridic de ***încăpere specială adaptată*** la transportarea prin canalele trimiterilor poștale internaționale a unor mărfuri, obiecte, valori, bunuri, care aparțin cu titlu de proprietate persoanelor care le-au expediat din țară în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova (n.a.).

În cazul expedierii coletelor poștale internaționale, a pachetelor poștale internaționale în afara teritoriului vamal al statului din momentul încărcării acestora fie în unitățile de transport, fie în mijloacele de transport specializat la

transportarea conținutului trimiterilor poștale internaționale prin canalele trimiterilor poștale internaționale care trec peste frontiera vamală a statului, atât coletele poștale internaționale și pachetele poștale internaționale, cât și întregul conținut al trimiterilor poștale internaționale, plasa în tranzitul poștal internațional se află, în opinia noastră, în **deplină și definitivă jurisdicție poștală universală** (n.a.). Libertatea tranzitului poștal internațional este înfăptuit în conformitate cu normele juridice internaționale stipulate în sursele legislative internaționale garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a normelor juridice internaționale stipulate în Constituția Uniunii Poștale Universale, a normelor juridice internaționale stipulate în Convenția poștală universală din 14.09. 1994 de la Seul [15], inclusiv a normelor juridice internaționale stipulate în Convenția poștală universală de la Istanbul din 6 octombrie 2016 [16], pe care Republica Moldova a ratificat-o prin Legea Parlamentului Republicii Moldova Nr. 44 din 22.03.2018 [17].

Reieșind din analiza normele juridice speciale, stipulate în sursele legislative cu referire la trimiterile poștale internaționale în strictă conformitate cu care se înfăptuiește tranzitul poștal internațional al conținutului trimiterilor poștale internaționale și, aducându-le la cazul practic indicat de noi, în rezultatul căruia a fost sustras computerul portativ, laptop, din pachetul poștal internațional, fiind substituit cu alt obiect nevaloros, in locul computerul sustras, concluzionăm:

- acțiunile ilegale de sustragere și substituire a computerului portativ au fost comise de un grup de persoane, care activau în incinta oficiului poștal, care a primit spre expediere pachetul poștal internațional în care se afla computerul portativ;
- acțiunile ilegale de penetrare și pătrundere în încăperea pachetului poștal internațional au fost comise de făptuitori după ce asupra pachetului poștal internațional au fost aplicate masurile de ambalare și sigilare a pachetului poștal internațional;
- sustragerea computerului portativ din pachetul poștal internațional nu putea fi săvârșită la înfăptuirea tranzitului poștal internațional care și-a luat începutul din Turcia spre Republica Moldova.

Astfel, în opinia noastră, acțiunile făptuitorilor care s-au ocupat cu sustragerea computerului portativ și substituirea acestuia cu alt obiect nevaloros în coletul poștal internațional urmează a fi calificate ca cumul de infracțiuni, după cum urmează: violarea dreptului la secretul corespondenții, prevăzute de art. 178 CP al RM; jaful, prevăzut de art. 187 CP al RM; abuzuri de serviciu, prevăzut de art. 335 CP al RM și, respectiv, infracțiunea de luare, sustragere, tăinuire, degradare sau distrugere a documentelor, imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor, conform art. 360 CP al RM.

Ținem să menționăm, însă, că faptul depistării dispariției computerului portativ din pachetul poștal internațional expediat din Turcia spre Republica Moldova, urmat de înlocuirea acestuia cu un alt obiect nevaloros destinat

pentru construcții, necunoscându-se locul concret de substituire a acestora, poate fi recunoscut doar ca o faptă juridică constatată, în realitate, de către cet. V.E., la domiciliul acesteia în or. Bălți, Republica Moldova. Prin urmare, în cazul relatat de noi, după cum și în mai multe asemenea cazuri avute loc la expedierea trimiterilor poștale internaționale, rămâne a fi discutabilă posibilitatea reală și calificată de declanșare a urmăririi penale pe faptul dispariției sau substituirii obectelor valoroase cu obiecte nevaloroase din coletele, pachetele poștale internaționale, deși practica activității vamale naționale și a celei internaționale ne demonstrează o mulțime de asemenea cazuri de dispariție, pierderi a obiectelor, valorilor, bunurilor, avute loc și înfăptuite anume la trimiterile poștale internaționale.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Declarația de Independență a Republicii Moldova, adoptată la 27 august 1991 de către Parlamentul Republicii Moldova.
2. Dicționarul explicativ al limbii române, ediția a II-a, Univers encilopedic, București, 1998, pag. 830.
3. Дикционар енчиклопедик молдовенеск. Кишинэу, Редакция Принчипалэ а Енчиклопедией Советиче Молдовенешть, 1989, pag. 486.
4. Г. Н. Чмель, Малая таможенная энциклопедия, Москва, АОЗТ «Центр экономики и маркетинга», АОЗТ «Терминал А.Г.», 1997, pag. 113.
5. Arhiva Postului vamal „Poșta internațională a Moldovei”, biroul vamal Chișinău, 2012.
6. Art. 1 și 13 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a ONU la New York la 10 decembrie 1948. Tratate internaționale nr. 1, 30 decembrie 1998.
7. Art.1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 februarie 1998. Tratate internaționale nr. 1, 30 decembrie 1998.
8. Art. 1 din Constituția Uniunii Poștale Universale, adoptată la Viena la 10.07.1964, în vigoare pentru Republica Moldova din 3 iulie 1997. Publicat la 01.01.1999 în Tratate Internaționale nr. 12, art. 12.
9. Art. 4 al Convenției poștale universale semnată la Istanbul, la 6 octombrie 2016 ratificată de Paramentul Republicii Moldova prin Legea Nr. 44 din 22.03.2018. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 126-132 din 24 aprilie 2018.
10. Art. 186 Cod Penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 72-74 din 14 aprilie 2009.

11. Partea Specială a Codului Penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 72-74 din 14 aprilie 2009.
12. Art. 20 Cod civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 82-86 din 22 iunie 2002.
13. Art. 21-22 Cod civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 1107 din 6 iunie 2002. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 82-86 din 22 iunie 2002.
14. Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1457 din 30 decembrie 2016. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 24-29 din 27 ianuarie 2017.
15. Convenția poștală universală, întocmită la Seul, Coreea de Sud, la 14 septembrie 1994, în vigoare pentru Republica Moldova din 3 iulie 1997. Tratate Internaționale nr. 12, din 1 ianuarie 1999.
16. Convenția poștală universală de la Istambul din 6 octombrie 2016, ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 44 din 22 martie 2018. Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 126-132 din 20 aprilie 2018.
17. Legea Republicii Moldova Nr. 44 din 22.03.2018 pentru ratificarea Convenției poștale universale și a Protocolului ei final, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 126-132 din 20aprilie 2018.